
Dodatek k ŠVP ZUŠ Mohelnice č. 1

Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu: Školní vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání „Učení s radostí – radost z učení“

Údaje o škole: Název školy: Základní umělecká škola, Mohelnice, Náměstí Svobody 15, příspěvková organizace

Adresa školy: náměstí Svobody 15, Mohelnice, 78985

Ředitelka školy: Jana Filipková

Koordinátor ŠVP: Mgr. Hana Peškarová

Kontakty: telefon: 736 782 850 web: www.zusmohelnice.cz e-mail: jfilipkova@spk.cz
IČO: 00851451 REDIZO: 600124185 IZO: 102692335

Zřizovatel školy: Olomoucký kraj 2 Adresa zřizovatele: 779 00 Olomouc, Jeremenkova 40a Kontakty: telefon: 585 508 111 web: www.kr-olomoucky.cz

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2022

Dodatek k ŠVP č.1 byl projednán školskou radou dne: 25. 8. 2022.

_____
Jana Filipková
Razítko, podpis ředitelky školy

Tento dodatek upravuje Školní vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání „Učení s radostí – radost z učení“ a je platný od 1. 9. 2022

**Vkládá se nové studijní zaměření – Hra na elektrickou kytaru, Hra na trubku
Úpravy – Hra na akordeon, LDO
Vložen dodatek ke komorní hře.**

Studijní zaměření – HRA NA ELEKTRICKOU KYTARU

Elektrická kytara je velmi oblíbený, mladý hudební nástroj. První tyto nástroje začaly vznikat ve čtyřicátých letech dvacátého století a do dnešních dnů prošly obrovským vývojem, co se funkcí, elektroniky, kombinací dřev a vzhledu týče. Díky různým velikostem kytar je možné začít hrát již v útlém věku bez předchozích zkušeností s jiným nástrojem. Je ale vhodné posoudit tělesnou a duševní stránku dítěte jako jedny ze základních parametrů pro

úspěšnou hru na tento nástroj. Toto rozhodnutí vytváří rodič a učitel. Žák hrající na elektrickou kytaru se nerozvíjí pouze hudebně. Nezřídka tvoří společenské kontakty a kulturu. Může hrát sám, v hudebních skupinách, napodobovat jiné muzikanty, tvořit vlastní písně, nahrávat nebo se naučit nástroje seřizovat.

Učební plán - Přípravné studium I. stupně

Učební osnovy, název, charakteristika, vzdělávací obsah vyučovaných předmětů přípravného studia I. stupně

	1. ročník	2. ročník
Hra na elektrickou kytaru	1	1
Hudební nauka	1	1

HUDEBNÍ NAUKA

Specifikace (učební plány, charakteristika, vzdělávací obsah) předmětu Hudební nauka – viz kapitola 5.1.2. Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby.

Učební osnovy, název, charakteristika, vzdělávací obsah vyučovaných předmětů základního studia I. a II. stupně

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na kytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1				
Komorní hra						1	1	1	1	1	1

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- umí u nástroje správně sedět, případně stát a popsat jeho části
- zvládá kytaru sám naladit, pojmenovat prázdné struny a zapsat je do notové osnovy
- orientuje se podle polohových značek a umí odpočítat od prázdné struny, kde leží určitý tón
- dbá na správné postavení obou rukou
- zahraje stupnic C dur třemi různými prstoklady
- umí zahrát jednoduchou melodii a základní durové a mollové akordy

2. ročník

Žák:

- zná názvy not na všech strunách
- střídá úhozy trsátkem nahoru a dolů, chápe význam nutnosti nácvičku v pomalém tempu
- zahraje jednoduché dvojhmaty a trojhmaty
- dovede zahrát lidové písně nebo kratší skladbu
- je schopný doprovodit pomocí akordů druhého hudebníka
- učí se zahrát durové stupnice v kvintovém kruhu
- pro dosažení určitého zvuku umí zacházet se snímači a tónovou clonou.

3. ročník

Žák:

- umí kontrolovat koordinaci obou rukou
- zvládá přechody trsátkem ze struny na strunu
- používá čistý a zkreslený zvuk a ví, jak si zvuky správně nastavit

- zkouší nové techniky jako vytahování struny, strhy a doklepy
- zahraje z paměti jednoduché skladby
- ovládá hru tlumením pravé dlaně tzv. palm mute

4. ročník

Žák:

- hraje ve všech polohách
- zahraje složitější rytmy
- učí se hře mollových stupnic
- zdokonaluje legato, palm mute, vytahování
- umí zahrát vibrato
- chápe důraz kladený na čistotu hry

5. ročník

Žák:

- zdokonaluje hru ve všech polohách
- je schopný zahrát skladbu plynule v rychlejším tempu
- zvládá plynulý přechod z akordické hry na melodickou a naopak
- ovládá čtení zápisu z tabulatury
- umí používat nové techniky: arpeggio, tapping, slide
- improvizuje v čínské a bluesové pentatonice

6. ročník

Žák:

- procvičuje hru ve všech polohách
- zdokonaluje koordinaci rukou a plynulou výměnu tónů nebo akordů
- zahraje durové stupnice v kvintovém a kvartovém kruhu přes celý hmatník
- zná všechny polohy bluesové pentatoniky

- zdokonaluje improvizaci v bluesové pentatonice
- zahraje chromatické postupy a náročnější rytmy
- ovládá hru flažoletů
- Hraje v komorním souboru

7. ročník

Žák:

- umí v praxi použít vše dosud naučené
- hraje přes celý hmatník ve všech polohách
- umí improvizovat v dur moll tóninách
- sám si vyhledá píseň, kterou chce hrát a naučí se ji. Buď podle not, pomocí odposlechu nebo podle tabulatur
- je schopný pracovat s dynamikou a výrazovými prostředky
- hraje v komorním souboru

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- hraje ve všech polohách
- zahraje harmonickou mollovou stupnici
- umí improvizovat v dur mollových tóninách v různých hudebních žánrech
- pracuje s kvalitou a barvou tónu
- hraje v komorním souboru

2. ročník

Žák:

- umí hrát ve stoje i v sedě

- orientuje se v kytarovém vybavení (která kytara se hodí na daný žánr, aparatura, efekty, kabely, struny, trsátka...)
- věnuje se hudebnímu stylu, který je mu nejbližší
- aktivně používá všechny naučené techniky hry na kytaru
- hraje v komorním souboru

3. ročník

Žák:

- hraje skladby z paměti
- zdokonaluje se v hudebním žánru, který je mu nejbližší
- učí se hrát i jiné žánry (funk, blues, rock, metal, pop, jazz...)
- sám odehraje přednesové skladby
- rozšiřuje hudební repertoár
- zdokonaluje improvizální schopnosti
- hraje v komorním souboru

4. ročník

Žák:

- vyzná se v nahrávacích zařízeních
- vytváří vlastní hudbu
- umí sám ovládat nahrávání kytary přes počítač přes volně stažitelné nahrávací programy
- hraje v komorním souboru, v případě zájmu v hudebních skupině, skupinách

Studijní zaměření - Hra na trubku

Charakteristika nástroje

Trubka je žesťový nátrubkový nástroj s břeskným tónem. Užívá se ho v dynamicky vypjatých pasážích v řadě hudebních žánrů, zvláště v hudbě symfonické i komorní, ale i jiných typech uskupení, např. v jazzových, popových a dechových orchestrech. Stále častěji se trubka prosazuje jako sólový nástroj s doprovodem klavíru. Vzhledem k náročnému ozvu nástroje začíná dítě hrát po dosažení určité fyzické vyspělosti.

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na kytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1				
Komorní hra						1	1	1	1	1	1

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

I. STUPEŇ:

Přípravné studium

1. ročník

Žák:

- pozná charakter a užití nástroje
- předvede správné držení a sklon nástroje při hře
- vytvoří tón správným užitím rtů a jazyka

2. ročník

Žák:

- zahraje tóny v rozsahu kvinty
- dodrží žebně brániční způsob dýchání
- aplikuje sluchovou kontrolu hraných tónů
- provede rytmicky správně celé, půlové a čtvrt'ové noty

1. ročník

Žák:

- orientuje se v základech hry na nástroj, zaujme správný postoj
- fixuje držení nástroje při hře v stoje
- prokáže správné umístění nátrubku na rtech
- volí správné zásady dýchání a tvoření tónu s užitím břišního svalstva
- zahraje dlouhé vydržované tóny

2. ročník

Žák:

- předvede rytmicky i výrazově jednoduchou skladbu
- užije celého dosaženého rozsahu nástroje minimálně v intervalu kvinty
- respektuje obecné zásady artikulace a frázování

3. ročník

Žák:

- interpretuje rytmicky a přednesově náročnější skladby se čtvřovými a také osminovými hodnotami
- prokáže samostatnost ve hře přiměřeně obtížných skladeb z listu
- zvládne jednoduché party spolu s jiným nástrojem

4. ročník

Žák:

- dodržuje optimální prstoklad a správnou funkci pravé ruky
- rozvine čtení not při hře z listu
- použije odpovídajícího způsobu dýchání a tvorby tónu
- zahraje skladby v rozsahu minimálně jedné oktávy

5. ročník

Žák:

- orientuje se při hře obtížnějšího notového zápisu a tento samostatně reprodukuje
- dá do souvislosti práci nátisku s výškou, dynamikou a artikulací hraných tónů
- uvede přiměřené skladby v rozsahu minimálně decimy

6. ročník

Žák:

- prezentuje se vyrovnanou tónovou kulturou v dosaženém rozsahu
- použije větší dynamické rozpětí, jemná tempová rozlišení a jasné frázování
- uplatní koordinaci jazyka s prstokladem a práci nátiskového svalstva

7. ročník

Žák:

- zahraje rozsahově, rytmicky i přednesově obtížnější skladby s větší mírou samostatnosti
- pohybuje se s jistotou při interpretaci předložených notových materiálů
- provede part střední obtížnosti při hře z listu
- samostatně nastuduje part střední obtížnosti
- prezentuje úroveň svých dovedností absolventským vystoupením

II. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- rozvine získané nátiskové a technické dovednosti
- použije žeberně bráničního dýchání
- uplatní nátiskovou jistotu při nasazení tónu

2. ročník

Žák:

- naplní výrazovou stránku skladby
- respektuje notový zápis a styl interpretace
- přinese vlastní samostatné pojetí frázování

3. ročník

Žák:

- použije správný styl k vytvoření nálady skladby odpovídajícími výrazovými prostředky
- vyjádří vlastní názor na způsob interpretace různých stylů a žánrů
- zahraje jednoduché improvizace v určitém harmonickém kontextu

4.ročník

Žák:

- pohybuje se v partu s jistotou a hráčskou suverenitou
- prezentuje se jako sólista i hráč v amatérském souboru
- prokáže zvládnutí průběžné péče o nástroj

Komorní a souborová hra

I. stupeň

6. ročník

Žák:

- využije dosažených znalostí z individuální hry
- získané dovednosti aplikuje i při souhře s jinými nástroji
- naslouchá ostatním spoluhráčům a uplatní svůj nástroj v daném úseku skladby

7. ročník

Žák:

- předvede průběžné čtení notového zápisu včetně dynamiky a dalších označení
- rozumí gestu dirigenta a reaguje na něj
- aplikuje výrazové prostředky v rámci určitého žánru

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- použije základní transpozici do C
- přizpůsobí herní projev svým spoluhráčům
- zahraje z listu středně obtížný part

2. ročník

Žák:

- uplatní schopnost sluchové analýzy hraných souzvuků s následnou reakcí v oblasti intonace, rytmu a společného frázování
- podílí se na výrazovém dotváření skladby

3. ročník

Žák:

- uplatní své hráčské zkušenosti ve prospěch kolektivu
- interpretuje party náročnějších skladeb samostatně v duchu jejich stylu a žánru

4. ročník

Žák:

- použije svých znalostí a dovedností jako vzor začínajícím členům souboru
- vyjádří svůj názor na repertoárové otázky souboru

5.1.1.14. Studijní zaměření – HRA NA AKORDEON

Akordeon je poměrně mladý hudební nástroj, který ale zaujímá vedle klasických nástrojů významné místo. Jako přenosný vícehlasý nástroj plní akordeon v hudebním životě funkci jak doprovodnou a souborovou, tak zejména sólovou až koncertní v různých stylových i žánrových oblastech. Výuka na základní umělecké škole dává žákům takové odborné vzdělání, které jim umožňuje uplatnit se v zájmově-umělecké činnosti i profesní činnosti. Cílem tohoto předmětu je rozvoj muzikálnosti, hudební představitosti a estetického hudebního cítění.

Studium probíhá tak, aby po jeho absolvování žák ovládal svůj nástroj a základní prvky hráčské techniky, které jsou nezbytné k interpretaci hudebního díla na kvalitativně dobré umělecké úrovni. K rozvíjení těchto dovedností slouží hra stupnic, technických cvičení a etud, jejich osvojení pak žákovi otevírá cestu ke studiu skladeb a umožňuje mu vyjádřit jejich myšlenkový a emoční obsah.

5.1.1.14.1. Učební plán – Přípravné studium I. stupně

	1. ročník	2. ročník
Hra na akordeon	1	1
Hudební nauka	1	1

5.1.1.14.2. Učební osnovy, název, charakteristika, vzdělávací obsah vyučovacích předmětů přípravného studia I. stupně

HRA NA AKORDEON

Charakteristika

V přípravném studiu se žák seznamuje s elementární hrou na akordeon. Prostřednictvím tohoto nástroje žák postupně objevuje krásu hudby a rozvíjí své hudební nadání.

Studium je určeno pro děti pěti až sedmileté. Výuka probíhá ve skupině maximálně dvou dětí.

2. ročník

Žák:

- ukáže a pojmenuje hlavní části nástroje
- má osvojeny základní návyky při sezení a držení nástroje, postavení rukou a vedení měchu
- hraje říkadla a jednoduché lidové písně, ze začátku podle sluchu
- prokáže orientaci v rozsahu pěti tónů na klaviatuře (c1-g1)
- prokáže znalost čtyř tónů v základní řadě basů (C, G, D, F)

HUDEBNÍ NAUKA

Specifikace (učební plány, charakteristika, vzdělávací obsah) předmětu Hudební nauka – viz kapitola 5.1.2. Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby.

5.1.1.14.3. Učební plán – Základní studium I. a II. stupně, přípravné studium II. stupně

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na akordeon	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1				
Komorní hra						1	1	1	1	1	1

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

5.1.1.14.4. Učební osnovy, název, charakteristika, vzdělávací obsah vyučovacích předmětů základního studia I. a II. stupně

HRA NA AKORDEON

Charakteristika:

V průběhu I. a II. stupně si žák postupně prohlubuje své dovednosti a znalosti související s interpretací hudby prostřednictvím akordeonu, hudební nauky a dějinami hudby. Studium probíhá individuálně. Základem nástrojové výuky je sólová hra, která je realizována ve všech ročnících. Od 6. ročníku žák navštěvuje hodiny komorní hry, jejichž náplní je rozvíjení kolektivní souhry v souborech různého obsazení.

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- ukáže a pojmenuje části nástroje

- předvede optimální a správné sezení a držení nástroje, správné postavení ruky a uvolňování ruky
- orientuje se na klaviatuře v elementárním rozsahu (c1-g1, c2-g2)
- ovládá hru basů v základní a pomocné řadě, případně počátky hry akordického durového doprovodu
- zahraje se správným vedením měchu s dodržením měchových značek
- rozliší hru v základních dynamických stupních (p, mf, f)
- ovládá počáteční souhru obou rukou
- zahraje jednoduchá cvičení a lidové písně
- rozlišuje tempa: pomalu a rychle

2. ročník

Žák:

- dokáže se samostatně připravit ke hře na nástroj
- využívá samovolně správných návyků při hře na nástroj – rovné sezení, držení nástroje, postavení ruky
- užívá pětiprstovou polohu v pravé ruce a dle svých schopností ji rozšíří
- zvládá akordický doprovod durovými akordy, popřípadě s kvintovým a terciovým basem
- rozliší a zahraje základní typy artikulace – legato a staccato
- zahraje se správným vedením měchu – hraje rovným tónem s plynulými měchovými obraty
- dokáže hrát v různých tóninách
- předvede hru durových stupnic a akordů v 1 oktávě se zapojením levé ruky

3. ročník

Žák:

- zdokonaluje samostatnost a nezávislost rukou
- zahraje v rozšířených polohách pravé i levé ruky (podklady, překlady, skoky)
- ovládá základní typy artikulace (legato, staccato, tenuto)
- předvede schopnost dynamického odstínění hry (p, mf, f, crescendo, decrescendo)
- uplatní hru ve dvojhmatech
- dokáže kultivovat kvalitu tónu a výraz
- pro barevnost tónu využije možnosti rejstříkování
- předvede hru durových stupnic a akordů oběma rukama dohromady
- interpretuje jednoduché skladby z paměti dle svých schopností

4. ročník

Žák:

- orientuje se podle svých individuálních schopností v melodické i doprovodné části nástroje
- zahraje kombinaci různých typů artikulace (legato, staccato, tenuto)
- použije prstovou a měchovou artikulaci

- lépe se orientuje ve hmatové technice
- využije možnosti rejstříkování v pravé i levé ruce
- předvede hru durových stupnic a akordů oběma rukama dohromady v rychlejším tempu, popřípadě vybrané mollové stupnice a akordy v rozsahu 1 oktávy zvlášť
- s pomocí učitele dokáže rozpoznat charakter studované skladby – tempo, dynamiku
- zahraje z listu jednoduchá cvičení a lidové písně

5. ročník

Žák:

- dbá na výrazovou stránku hry
- předvede přepínání rejstříků během hry
- zahraje jednoduchou píseň s doprovodem podle akordových značek
- hraje skladby různých stylů a žánrů (s přihlédnutím k individuálním zájmům)
- transponuje lidové písně
- vytvoří pomocí kadence jednoduchý doprovod
- zahraje durové i mollové stupnice a akordy oběma rukama dohromady
- hraje z paměti

6. ročník

Žák:

- předvede prstovou a měchovou artikulaci, frázování
- prokáže znalost hry podle akordových značek
- rozliší hlavní zásady při interpretaci skladeb různých žánrů a stylů
- využije získané technické a výrazové dovednosti při studiu přednesových skladeb
- je schopen sluchové sebekontroly
- ohodnotí svůj výkon
- hraje z paměti obtížnější skladby
- na základě svých schopností se začleňuje do komorní hry

7. ročník

Žák:

- ovládá prstovou techniku pravé i levé ruky v rámci svých motorických schopností
- prokáže orientaci v celém rozsahu melodické části nástroje
- je schopen rozlišit základní dynamiku a tempo
- prokáže schopnost základního nastudování vybrané skladby z větší části samostatně
- zvládá základní označení a využívá rejstříků pravé i levé ruky
- podílí se na výběru skladeb a posoudí vlastní výkon sluchovou sebekontrolou
- zahraje přednesovou skladbu v rámci absolventského výkonu
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- podle individuálních schopností zahraje z paměti vybrané přednesové skladby

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- využívá při hře zvukové a barevné možnosti nástroje pomocí rejstříkových kombinací
- hraje skladby různých žánrů a stylů
- samostatně nastuduje jednodušší skladby
- využije technickou vyspělost, zručnost a pohotovost osvojenou z předešlého stupně při samostatné domácí přípravě
- hraje z paměti i z listu
- s přihlédnutím ke svým zájmům a dovednostem je schopen si vybrat repertoár či se podílet na výběru skladeb

2. ročník

Žák:

- využívá technické (prstové, měchové) a výrazové (dynamické, tempové, agogické) dovednosti
- dbá na kulturu tónu a dodržuje frázování
- prokáže schopnost samostatné práce na tvorbě prstokladů a měchových obrátů tak, aby vyhovovaly jeho vlastním dispozicím a potřebám
- hraje i složitý sled akordových značek
- z větší části nastuduje přednesovou skladbu samostatně a při její interpretaci dbá na technickou a výrazovou stránku
- jeho projev je muzikální a osobitý, přihlíží k charakteru dané skladby

3. ročník

Žák:

- prokáže dostatečnou míru odborné znalosti a samostatnosti, jak technicky nacvičit obtížná místa v přednesových skladbách
- předvede citlivou práci s tónem a základy frázování
- prokáže měkké a ostré nasazení a ukončení tónu, obrat měchu bez dynamické změny a akcentu, střídavý měch
- využívá nehlukné rejstříkování
- samostatně nastuduje skladbu přiměřené obtížnosti
- dále rozvíjí svou hudební paměť s větší jistotou
- hraje z listu obtížnější skladby

4. ročník

Žák:

- samovolně využívá všechny doposud získané znalosti a dovednosti, ovládá nástrojovou a měchovou techniku
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu, interpretuje skladby různých stylů a žánrů
- z paměti interpretuje vybrané skladby, při hře využívá znalosti o výrazu hrané skladby
- je schopen vlastního názorového vyjádření a objektivně posoudí svůj výkon

- zahraje přednesovou skladbu v rámci absolventského výkonu
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí, využívá svých zkušeností v neprofesionální umělecké praxi a je schopen se profilovat ve zvoleném žánru

KOMORNÍ HRA

Charakteristika:

V předmětu Komorní hra žák hraje ve dvou – nebo vícečlenné skupině. Žák si pomocí souborové hry zlepšuje zejména metro-rytmické cítění a koncentraci. Je veden k odpovědnosti a k pozitivní spolupráci s dalšími hráči.

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ:

7. ročník

Žák:

- uplatní své schopnosti a dovednosti z individuální výuky, zahraje jednotlivé části samostatně i skupinově
- osvojí si základní zásady komorní souhry
- orientuje se v partituře a realizuje pokyny k interpretaci (dodržuje délky tónů, dynamiku)
- spolehlivě reprodukuje notový zápis a udrží tempo skladby
- při interpretaci se nevrací k opravě chyby, aby nepřerušil plynulost
- zahraje podle dirigenta, případně vedoucího hráče
- ovládá barevné odstíny hry
- rozliší a pojmenuje svou roli v souhře (vůdčí, doprovodnou, vnitřní hlas, kontrapunkt aj.)
- realizuje společně domluvené poznámky v partu (ukončování not, dynamika, artikulace, frázování)

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ:

2. ročník

Žák:

- prokáže schopnost přizpůsobit se celku, respektuje ostatní v souboru
- dokáže se udržet svého partu i v různém obsazení nástrojů
- interpretuje hudbu všech období a stylů
- citlivě předvede předepsanou dynamiku a práci s tónem
- je schopen využít barevných možností nástroje
- interpretuje s ohledem na společný zvuk, intonaci, souhru a celkový přednes
- prokáže schopnost samostatné práce na tvorbě prstokladů tak, aby vyhovovaly jeho vlastním dispozicím a potřebám
- prokazuje samostatnost při nacvičení svého partu
- je schopen pomoci mladšímu členu souboru

4. ročník

Žák:

- samovolně využívá veškerých naučených technických i výrazových dovedností také v souborové hře

- prokáže odbornou znalost a samostatnost, jak technicky nacvičit obtížná místa ve svém partu
- provede veškeré tempové, dynamické a agogické změny v rámci společného přednesu
- udrží svůj hlas i v rámci složitějších polyfonních sazeb a předvede schopnost odlišného frázování oproti ostatním hráčům
- zahraje dle zásad správné dobové interpretace
- při provedení uplatní veškeré pokyny vedoucího souboru
- udrží tempo a rytmus i v komplikovanějších polyrytmických strukturách
- umí zareagovat na nečekané situace při společném vystoupení
- využije získaného povědomí o zvukových možnostech akordeonu ve spojení s jinými nástroji
- zhodnotí nejen svůj výkon, ale i výkon svých spoluhráčů a celého souboru

HUDEBNÍ NAUKA

Specifikace (učební plány, charakteristika, vzdělávací obsah) předmětu Hudební nauka – viz kapitola 5.1.2. Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby.

5.4. LITERÁRNĚ-DRAMATICKÝ OBOR

Literárně dramatický obor si klade za cíl harmonicky rozvíjet osobnost člověka, jeho tvořivý a odpovědný přístup k životu a rozvíjení schopností osobitého a kultivovaného projevu.

Základem a prostředkem je tvořivá dramatická hra, jejímž důležitým principem je výuka prostřednictvím hry a zážitku, a tvořivá dramatická činnost. Těmito složkami je rozvíjena jednak dramatická múzičnost (schopnost vnímat a tvořivě zobrazit v čase lidské chování a jednání), jednak také sociální složky (mj. schopnost kolektivně cítit, řešit obtížné sociální situace) a také rozvíjí umělecké vlohky k divadelní a slovesné činnosti. K takto stanoveným cílům slouží techniky mluvního, hudebně-rytmického, pohybového a výtvarného projevu.

5.4.1. Vzdělávací oblast Interpretace a tvorba

5.4.1.1. Studijní zaměření DRAMATICKÁ VÝCHOVA

Charakteristika studia:

Dramatická výchova se zaměřuje na komplexní dramatickou průpravu, probouzení vlastní aktivity a prohlubování zájmu dětí, vychovává jejich schopnost spolupracovat ve skupině. Hlavním obsahem studia je dramatická hra, hra s loutkou. Jejím prostřednictvím si žáci osvojují základní metody práce na divadelní hře, na roli, na textu pro přednes, pro hru s loutkou. Dramatická hra prohlubuje citovou výchovu žáků, kultivuje osobní projev a vztahy ve skupině.

5.4.1.1.1. Učební plán - Přípravné studium I. stupně

	1. ročník	2. ročník
Přípravná dramatická výchova	1	1

5.4.1.1.2. Učební osnovy, název, charakteristika, vzdělávací obsah vyučovaných předmětů přípravného studia I. stupně

PŘÍPRAVNÁ DRAMATICKÁ VÝCHOVA

Charakteristika studia:

Přípravná dramatická výchova prostřednictvím rytmických, pohybových, mluvních cvičení učí děti vzájemně si naslouchat, respektovat se a aktivně se účastnit společné dramatické hry.

1. ročník

Žák:

- dodrží základní pravidla dramatické hry
- použije ve cvičeních a hrách základy prostorového citění
- provede jednoduché rytmicko-pohybové cvičení

2. ročník

Žák:

- dodrží základní pravidla dramatické hry, je aktivní a soustředěně se účastní společné hry ve cvičeních a hrách prokáže schopnost respektovat ostatní členy kolektivu ve volném prostoru a v pohybu
- využije jednoduchých rytmických, pohybových a mluvních cvičení k rozvoji svých vyjadřovacích schopností

5.4.1.1.3. Učební plán - Základní studium I. a II. stupně, přípravné studium II. stupně

LDO

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Dramatická výchova	2	2	2	1	1	1	1				
Základy dramatické tvorby								1			
Sólový projev				1	1	1	1	1	1		
Divadelní praxe				1	1	1	1	1	2	3	3

Poznámky:

1. Složení skupin je sestavováno dle studovaného programu.
2. Žáci jsou povinni účastnit se i mimořádné výuky.
3. Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním

plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

5.4.1.1.4. Učební osnovy, název, charakteristika, vzdělávací obsah vyučovaných předmětů základního studia I. a II. stupně

DRAMATICKÁ VÝCHOVA

Charakteristika:

Dramatická výchova je komplexní tvořivá dramatická činnost, vycházející z dětské dramatické hry, založené především na tvořivé improvizaci. Zahrnuje všechny složky dramatického a slovesného projevu včetně práce s improvizovanou loutkou a integruje základní prvky průpravných činností pohybových, mluvních, hudebně rytmických i specifických činností výtvarných.

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

prokáže schopnost přijetí hry a respektování jejích pravidel a hranic
prokáže spolupráci s učitelem a svými spolužáky, nejen ve hře je respektuje
naváže při hře kontakt s druhými a zapojí se do ní
vysloví všechny hlásky v jednoduchém artikulačním cvičení
připraví na zadané téma jednoduché slovní vyjádření
užije reálnou zástupnou rekvizitu v jednoduché dramatické akci

2. ročník

Žák:

rozliší reálnou a herní situaci
aktivně se zapojí do skupinové improvizace a reaguje na dané okolnosti
předvede jednoduché rytmické a pohybové cvičení
předvede využití předmětů („oživí je“) v krátké akci

3. ročník

Žák:

dodrží pravidla hry, jejich variace a změny
přirozeně vstoupí do role, vytvoří postavu ve fiktivní situaci a jedná v ní
uplatní ve hře své nápady a respektuje podněty druhých
na elementární úrovni zaktivizuje těžiště a správně dýchá
předvede práci s jednoduchou loutkou („oživí ji“) v jednoduché dramatické akci

4. ročník

Žák:

užije v etudě reálnou, zástupnou a imaginární rekvizitu
uplatní s jistotou a přirozeností správné držení těla a aktivizaci těžiště
užije v zadané etudě rytmické cítění pohybu i při mluvním projevu
prokáže svou bezpečnou orientaci v prostoru (i se zavřenýma očima)

5. ročník

Žák:

vytvoří jednoduchou etudu s jasným začátkem, vývojem a zřetelným zakončením
užije v zadané etudě gradaci a kontrast
vědomě vyjádří hlasem a pohybem základní emoce a rozpozná je v chování druhých
předvede v zadané etudě různé výrazové možnosti pohybu
jedná v herní situaci s předmětem a loutkou jako s postavou

6. ročník

Žák:

zahraje v herní situaci různé role, přirozeně v nich jedná, dle svých pocitů vyjádří vnitřní charakteristiku jednotlivých rolí
svobodně nalezne vlastní námět či téma k práci a zdůvodní svou volbu
vyhledá a pojmenuje hlavní a vedlejší téma dané předlohy
v etudě propojí správné somatické dovednosti – dech, hlas, pohyb – při slovním i mimo-slovním vyjadřování

7. ročník

Žák:

využije vhodné pohybové, hudební a taneční prvky, pracuje s rekvizitou či loutkou apod.
při interpretaci vybrané předlohy, vlastní tvorbě či improvizaci
vystaví a zrealizuje vlastní námět s využitím různorodých vyjadřovacích prostředků (slovo, pohyb, gesta, mimika, rekvizita, loutka aj.)
zpracuje písemně drobný jevištní tvar (etuda, improvizace) a s využitím dramatických či loutkářských prostředků jej zrealizuje individuálně nebo ve skupině
prokáže schopnost komunikovat prostřednictvím dramatického jednání (verbálního i nonverbálního) či loutkářskými prostředky s využitím jejich materiálních, technických a výtvarných možností

ZÁKLADY DRAMATICKÉ TVORBY

Charakteristika:

Hlavní náplní předmětu Základy dramatické tvorby je uvádět žáky do modelových situací, v nichž musí zaujmout osobní stanovisko a podílet se na jejich řešení. Žáci jsou vedeni k aktivnímu jednání, snaze projevit svůj názor, uvědomování si psychofyzických vlastností, svých kladů i záporů tak, aby došlo jak k vnitřnímu, tak i fyzickému sebepoznání.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

zachytí jednáním v roli vnitřní stavy a emoce za sebe i postavu
prokáže schopnost jednat v improvizacích a etudách s vědomím celkového tvaru a jeho proporcí

ztvární prostřednictvím samostatně volených postupů a prostředků situaci či její výsek tak, aby se v ní zkoumané téma zřetelně projevilo
prokáže schopnost převzít při práci ve skupině vedoucí roli a odpovědnost za společnou práci
prezentuje svůj názor a také jej umí podpořit věcnými argumenty

SÓLOVÝ PROJEV

Charakteristika:

Výuka předmětu Sólový projev vyžaduje individuální práci s žáky. Hlavním obsahem je práce na textu prózy a poezie, kdy jsou žáci připravováni na interpretaci slovesného díla. Dramatická hra jim pomáhá navodit konkrétní zážitek i osobní vztah k textu, ozřejmit téma, obsah i stavbu předlohy, čelit mechanickému odříkávání. Předpokladem práce je volba přiměřeného textu z hlediska myšlenkových i uměleckých kvalit. Při výuce je dbáno na kulturu mluvního projevu, na využití technických dovedností. Uplatňování základních výrazových prvků přednesu, které si žáci postupně osvojují, vedou k přirozenému a kultivovanému sdělení myšlenky zvoleného textu.

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ:

4. ročník

Žák:

zarecituje báseň nebo prózu předloženou učitelem
předvede ve cvičení své vyjádření jednoduchého podtextu
prokáže schopnost orientace v základních výrazových prostředcích – významový přízvuk, pauza, intonace, tempo, rytmus a dynamika - a umí s nimi pracovat
vyjmenuje a v recitaci užije správné technické návyky v mluvním projevu – dechovou oporu, rezonanci v masce, aktivizaci podbřišku, neustálou aktivizaci mluvidel

5. ročník

Žák:

vybere s pomocí učitele vhodnou předlohu pro individuální tvorbu (poezie, próza) a text interpretuje
předvede v řečových cvičeních různé výrazové varianty
užije při recitaci základní výrazové prvky přednesu – významový přízvuk, pauza, intonace, tempo, rytmus a dynamika - a prokáže schopnost s nimi pracovat
užije při recitaci uvědoměle základní technické návyky v mluvním projevu – dechová opora, rezonance v masce, aktivizace podbřišku, neustálá aktivizace mluvidel

6. ročník

Žák:

vybere samostatně vhodný text k recitaci (poezie, próza, dramatický text)

předvede osobně zaujatou tvořivou interpretaci textu
vede jednoduchou mluvní rozcvičku

7. ročník

Žák:

vybere samostatně vhodný text k recitaci a zdůvodní svou volbu
uplatní při recitaci plně základní výrazové prvky přednesu jako prostředku pro sdělování
charakterizuje vybraná umělecká díla a uvede je do souvislostí

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

interpretuje autorský text jako svou výpověď (báseň, próza)
vědomě užije mimoslovní prostředky přednesu
zdokonalí práci s pauzou
prokáže orientaci v teoretických i praktických zásadách výslovnosti

2. ročník

Žák:

interpretuje autorský text jako svou výpověď (monolog, dialog)
určí výstavbové postupy přednesu a dle svých možností provede samostatnou výstavbu přednesu
udrží a zdokonalí technickou úroveň své výslovnosti
pronese bez přípravy krátké sdělení, vede dialog na dané téma

DIVADELNÍ PRAXE

Charakteristika:

Divadelní práce je předmět ročníkový (v případě vytváření souboru z celého ročníku) i meziročníkový, kterého se účastní vybraní žáci 4. - 7. ročníku I. stupně, nebo 1. - 4. ročníku II. stupně. Hlavním obsahem Divadelní praxe je vytváření inscenace vhodně volené předlohy z oblasti poezie, prózy nebo dramatických žánrů. Divadelní praxe umožňuje žákům v uceleném tvaru prakticky uplatnit a ověřit si schopnosti a ve vyučovacím procesu získané dovednosti a výsledek zveřejnit.

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ:

4. ročník

Žák:

spolupracuje na zadaných úkolech v souborové práci a uplatní v nich své schopnosti a dovednosti
prezentuje na veřejnosti výsledky kolektivní nebo sólové práce

5. ročník

Žák:

uplatní a rozvíjí v plné míře v zadaných úkolech v souborové práci své schopnosti a dovednosti
reaguje na hodnocení své práce a vyvodí důsledky pro další pokračování
prokáže aktivní spolupráci na přípravě anebo realizaci veřejné prezentace výsledků kolektivní nebo sólové práce

6. ročník

Žák:

prokáže své schopnosti, znalosti, dovednosti a vlastní podněty při vytváření souborového programu
vystoupí v divadelním představení pro širší veřejnost (včetně možné účasti na přehlídkách a tvůrčích dílnách)
spoluvytvoří provozní i technickou stránku připravovaného představení

7. ročník

Žák:

reflektuje práci druhých a zhodnotí ji: přijímá kritiku vlastní práce, naslouchá ostatním a respektuje je
zhodnotí na základně získaných vědomostí i dovedností dramatické a literární dílo
zapojí se aktivně a všestranně do přípravy, tvorby a prezentace absolventského představení

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

aktivně zpracuje úkoly při přípravě, tvorbě a prezentaci představení, uplatní své tvůrčí schopnosti a dovednosti
prokáže schopnost komunikace na jevišti s divákem a hledá její různé možnosti a podoby

2. ročník

Žák:

aktivně připraví, na podkladě vyhraňujících se zájmů, schopností, znalostí a dovedností, individuálně nebo v tvůrčích skupinách inscenaci
ztvární pravdivě jednání a vývoj dramatické postavy, která je svým charakterem přiměřená hráči

reflektuje v diskuzi s učitelem a ostatními členy souboru po představení sebe sama i ostatní, představení hodnotí z hlediska fungování celku i jednotlivých složek

3. ročník

Žák:

vytvoří v tvůrčích skupinách nebo samostatně drobnou inscenaci pro mladší žáky, mateřské školy apod.

uplatní v souborové inscenaci principy stylizace

prokáže schopnost reagovat na jiné pedagogicko-režijní přístupy a požadavky

vyvodí důsledky ze sebereflexe a hodnocení pro nutnost provedení případných změn v inscenaci

4. ročník

Žák:

připraví, vytvoří, podílí se aktivně a všestranně – spolu s ostatními členy souboru – na všech složkách absolventského představení

kriticky zhodnotí a reflektuje práci svou i druhých, prokáže schopnost hluboké sebereflexe

zhodnotí dramatické nebo literární dílo, včetně způsobu jeho provedení

uchopí téma a použité prostředky

uvede vybrané dílo do sociokulturních souvislostí

5.4.2. Vzdělávací oblast Recepce a reflexe dramatického umění

Vzdělávací obsah literárně-dramatického oboru je definován dvěma vzdělávacími oblastmi: **Interpretace a tvorba** a **Recepce a reflexe dramatického umění**. Obě oblasti od sebe neoddělujeme, jsou ve vzájemném propojení a interakci. Celkově jsou pak ve své relaci zastoupeny a vyučovány v jednotlivých předmětech literárně-dramatického oboru.

Dodatek – Komorní hra

Žákům, kteří prokazují dostatečné předpoklady a výsledky studia, může být umožněno navštěvovat vyučovací předmět Komorní hra v nižších ročnících, než je uvedeno v učebních plánech jednotlivých studijních zaměření hudebního oboru v ŠVP školy, a to po domluvě s ředitelstvím školy a na základě možností a potřeb školy. Přičemž tito žáci splňují vzdělávací obsah nejnižšího ročníku uvedeného předmětu.

Jana Filipková
Ředitelka ZUŠ Mohelnice

.....Jana Filipková.....
Razítko, podpis